

Porteføljeplanen for Klima og polar

INNHold

PUBLISERT 24. OKT. 2022 | OPPDATERT 24. MARS 2025

Prioriteringer i forholdet til EUs rammeprogram Horisont Europa

EUs niende rammeprogram, Horisont Europa (HEU 2021- 2027), er EUs viktigste instrument for forskning og innovasjon for EUs Green Deal og ambisjonene om et klimanøytralt Europa innen 2050. Horisont Europa har klima og bærekraftig utvikling som tverrgående prioriteringer. Dette innebærer at 35 prosent av totalbudsjettet skal allokere til klimarelaterte prosjekter, mens bærekraft adresseres i store deler av programmet. Forskning og innovasjon i Horisont Europa er også sentral i oppfølging av EU arktiske policy. Norges investeringer i EUs rammeprogrammer er betydelige, og myndighetene har klare mål for forventet norsk økonomisk retur. Regjeringens ambisjon om retur av de konkurranseutsatte midlene i Horisont 2020 (2014-2020) var 2 prosent, og ble innfridd med god margin. For HEU er ambisjonen en retur på 2,8 prosent[19].

EU har oppmerksomhet mot polarområdene og en ambisjon om å innta en strategisk, synlig og aktiv rolle i Arktis. Klimaendringer og reduksjonen i isdekket endrer miljøbetingelsene og økosystemene og åpner Arktis for ny aktivitet. Dette medfører sterkere geopolitisk og strategisk interesse også fra andre land.

EU har siden 2016 hatt en egen policy for Arktis An integrated European Union policy for the Arctic. Forskning og innovasjon i rammeprogrammene står sentralt i oppfølgingen av denne. Dette tilsier blant annet at posisjonering av norske forskningsmiljøer mot utlysninger i Horisont Europa er viktig.

Forskningsrådet deltar i koordineringsprosjektet EU-PolarNet2. Det bidrar til prioritering av polarforskningsagendaen og fremmer forslag til utlysninger under Horisont Europa, samt storskala satsinger som krever internasjonalt og globalt samarbeid. Forskningsrådet har etablert et nasjonalt nettverk som skal støtte opp om og gi innspill til EU-PolarNet2 der viktige norske aktører innenfor polarforskning deltar.

Europeiske partnerskap

Horisont Europa skal legge deler av midlene i partnerskap der det kreves medfinansiering fra landene. Partnerskapene vil være strategisk rettet mot de sentrale målsetningene om et klimanøytralt, bærekraftig og konkurransedyktig Europa. Flere partnerskap er relevante for porteføljen, og det er satt av midler til følgende partnerskap:

- Driving Urban Transitions to a Sustainable Future (DUT)
- Water Security for the Planet - Water4All
- European Biodiversity Partnership - Biodiversa +
- Sustainable Blue Economy

Norge deltar også i JPI (Joint Programming Initiative) Climate – "Connecting Climate Knowledge for Europe".

Missions

Missions er ambisiøse, tidsavgrensede oppdrag for å løse samfunnsutfordringer. Under Horisont Europa er fem missions lansert hvorav følgende fire vurderes som relevante for porteføljen:

1. Tilpasning til klimaendringer (Adaptation to climate change)
2. Sunne hav, kystområder og vassdrag (Healthy oceans, seas, coastal and inland waters)
3. Klimanøytrale og smarte byer (Climate-neutral and smart cities)
4. Jordhelse (Soil health and food)

Prioriteringer for porteføljestyret

Gjennom deltakelse i EU-finansierte prosjekter får norske miljøer tilgang til kunnskap, nettverk og markeder. Norske klima- og polare aktører har hatt meget god uttelling i Horisont 2020, noe som gir et godt utgangspunkt for suksess i Horisont Europa. Porteføljestyret skal legge vekt på og stimulere til økt norsk deltagelse i Horisont Europa og identifisere hvordan de gjennom sine aktiviteter og utlysninger kan skape en god plattform for at norske aktører lykkes i samarbeidet. For å ha fleksibilitet og kunne gjøre gode prioriteringer har porteføljestyret satt av en budsjettandel til internasjonale formål, som dekker mulig deltakelse både i europeiske og internasjonale partnerskap og fellesprogrammer.

Porteføljestyret vil holde seg løpende orientert om utviklingen i Horisont Europa, slik at strategiske beslutninger kan fattes på best mulig grunnlag, og for at Forskningsrådet skal kunne gi søkermiljøene tidlig informasjon om både nasjonale og internasjonale utlysninger og muligheter.

[19][Strategi for norsk deltakelse i Horisont Europa og Det europeiske forskningsområdet](#), 2021.

[← Forrige side](#)

[Neste side →](#)

Meldinger ved utskriftstidspunkt 8. mai 2025, kl. 21.39 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.